

Overweging 1 Korintiërs 12:4-12, naar Matteüs 5:1-12

Het meest opvallende woord in de evangelielezing is het woord 'gelukkig'. Gelukkig zijn de mensen die.... Gelukkig als we.... Het woord komt tegenwoordig vaak voor in allerlei onderzoeken naar hoe gelukkig mensen zijn. U kent ze wel, onderzoeken die uitmonden in ranglijstjes. Het gaat dan om hoe tevreden we zijn met onze levensomstandigheden (werk, gezondheid, inkomen). Geluk dat afhangt van allerlei omstandigheden, en dus ook altijd bedreigd is. Maar dat is niet het 'gelukkig zijn' in de zaligsprekingen van Jezus. Dat is hier niet de juiste betekenis. Niet de juiste toon.

Vandaag lezen we een vrije vertaling van de negen zaligsprekingen uit Matteus, hoofdstuk 5. De zaligsprekingen staan aan het begin van de Bergrede, een van de bekendste delen uit het evangelie van Matteus. Het is het begin van Jezus' optreden in Galilea. Veel mensen sluiten zich bij hem aan en op de berg houdt hij een toespraak voor zijn leerlingen. Wat hij zegt wordt wel het program van Gods Koninkrijk genoemd. Een blauwdruk voor een christelijke levenswijze. Niet verwonderlijk dat onze pastor Kees en ook Jan dat in woord en daad hebben uitgedragen.

Het woord 'zaligspreking' klinkt misschien wat zoet of zalvend, maar dat kenmerk hebben ze niet. Het zijn uitspraken met een bijzonder karakter. Het gaat niet over je gelukkig voelen in de zin van: tevreden zijn, zelfverzekerd zijn, niets tekort komen, dingen goed voor elkaar hebben. Jezus houdt ons een wegwijzer voor naar een andere manier van leven. Het gaat over gelukkig worden in wat heilzaam is, deugdelijk, waar. En dat is menigmaal het tegenovergestelde van wat bij ons mensen op de voorgrond staat:

Sober leven en belangeloos kunnen delen van geld en aandacht. Dan zet je jezelf niet op de eerste plaats. Treuren om de zorgen in de wereld en in een mensenleven. Dan maak je ruimte voor troost. Zachtmoedig zijn en mild. Dan proef je de smaken van het leven met elkaar. Hongeren en dorsten naar gerechtigheid. Dan zie je ernaar uit dat dingen worden zoals ze zouden moeten zijn. Niet vastbijten in verschillen. Dan wil je elkaar aanvaarden en kansen geven. Een levenswijze die 'schijnbaar naïef' is, zo staat in de lezing. Een levenswijze die bespot kan worden. En toch is het de kern van waaruit we willen leven, en toch heeft het een kracht, een aantrekkingskracht. Het maakt dat het goede mag groeien.

Maar is het eenvoudig? Het vraagt van ons dat we tegen allerlei natuurlijke neigingen ingaan: eigenbelang, boosheid, uitsluiten, iets opgeven dat je eigenlijk zou willen of moeten doen. Het vraagt dat we rusteloze stemmen tot bedaren brengen. In je innerlijk voelen dat er hindernissen zijn, en toch wil je het aangaan. Je weet dat het een offer vraagt, en toch maakt het gelukkig. Omdat het uitgaat van de waarden van Gods wereld. Rusteloze stemmen en hindernissen: zowel voor Kees als Jan zal gegolden hebben dat ze die stemmen

gehoord en die hindernissen ervaren hebben. En toch zijn zij de weg gegaan van Jezus om met veel liefde het goede te laten groeien.

Om dat goede te laten groeien hebben we elkaar en elkaars gaven nodig. Dat is iets wat Kees ons als geen ander heeft geleerd en voorgeleefd. Er is geen sprake van hogere of lagere waardering voor de ene of de andere gave. Geen omgeving van exclusiviteit maar inclusiviteit, waarin iedereen zich welkom en gewaardeerd weet. We delen allemaal in de dienende taak van het ambt, in veelheid en eenheid. Om in Paulus' woorden te spreken: in iedereen is de Geest zichtbaar aan het werk, alle gaven worden geschonken door een en dezelfde Geest.

In onze gemeenschap zijn vele uitingen van een bijzondere kracht aanwezig. En daarin, zegt Kees, moeten we elkaar blijven inspireren, stimuleren en bevestigen. Het is één God die ze teweegbrengt.

Het goede mag groeien. Al gaande blijven we ontdekken wat het goede is om te doen. Samen gaan we op weg naar een nieuwe tijd. Aan de slag gaan, ook al is er hindernis. Aan de slag gaan wanneer je voelt: hier kom ik niet omheen. Onderweg zijn met de roepstem in ons hart, en van daaruit de ander roepen. Gelukkig zijn wij die samen vieren en elkaar kunnen inspireren en steunen, om te worden waartoe we geroepen zijn: het voortlevende lichaam van Christus.

Cecile Kuijpers
11/05/2025